

УДК 349.41

Шульга М. В.

*доктор юридичних наук, професор,
завідувач кафедри земельного та аграрного права
Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого*

Ігнатенко І. В.

*кандидат юридичних наук, асистент
кафедри земельного та аграрного права
Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого*

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ЗЕМЛЯМИ В МЕЖАХ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ

Інтенсивний розвиток та реформування земельних відносин у сучасних умовах зумовлює активний пошук нових інструментів і механізмів їх правового регулювання з метою закріплення надійних гарантій права власності на землю, ефективного управління у сфері використання й охорони земель [1, с. 80]. Державне управління всіма землями України та будь-якою категорією земель, незважаючи на наявність ряду спільних рис, володіє і певною специфікою. Особливості управління землями в межах населених пунктів проявляються, перш за все, в окремих функціях управління та органах, які його здійснюють. Незважаючи на важливість проблеми управління землями у межах

© Шульга М. В., Ігнатенко І. В., 2016

© Національний університет «Острозька академія», 2016

-
- Організаційно-правове забезпечення управління землями в межах населених пунктів / М. В. Шульга, І. В. Ігнатенко // Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». – 2016. – № 2(14) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles/2016/n2/16smvmnp.pdf>.

населених пунктів, вона недостатньо розроблена в земельно-правовій науці.

Теоретичною базою даного дослідження стали праці таких правознавців: В. І. Андрейцева, В. П. Балезіна, Ю. О. Вовка, Б. В. Єрофєєва, І. І. Каракаша, М.В. Краснової, П. Ф. Кулинича, А. М. Мірошниченка, В. В. Носіка, Ю. С. Шемшученка, М. В. Шульги та ін.

Метою статті є аналіз низки правових питань щодо організаційно-правового забезпечення управління землями у межах населених пунктів, зокрема під час здійснення землеустрою.

Необхідність управління процесами землекористування в інтересах громади, суспільства та держави вимагає наявності достатньої нормативно-методичної бази і системи спеціальних рекомендацій, спираючись на які стане можливим забезпечити інтереси різних землекористувачів. Основними завданнями управління землекористуванням в межах населених пунктах можна визначити: забезпечення раціонального використання земельних ресурсів з урахуванням екологічних вимог; забезпечення оптимальної функціональної організації території з урахуванням перспектив його подальшого розвитку; забезпечення паритету між громадськими та приватними інтересами землекористування в межах населених пунктів. Пріоритети в землекористуванні постійно змінюються у відповідності з розвитком суспільства і структура власності на об'єкти нерухомості має бути адаптована до нових умов [2, с. 87].

Досягнення основних цілей використання земель у межах населених пунктів – забезпечення сприятливого місця проживання населення й економічного розвитку населеного пункту – вимагає раціонального і ефективного використання та охорони всіх земельних ділянок, розташованих в межах населених пунктів. З цією метою органи державної

▪ Організаційно-правове забезпечення управління землями в межах населених пунктів / М. В. Шульга, І. В. Ігнатенко // Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». – 2016. – № 2(14) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles/2016/n2/16smvmnp.pdf>.

влади та місцевого самоврядування, наділені відповідними повноваженнями щодо впорядкування земельних відносин в межах населених пунктів, здійснюють управління у сфері використання і охорони земель.

Теоретична основа правового забезпечення державного управління, орієнтованого на ефективний розвиток земельних відносин в населених пунктах в нових економічних умовах, що враховує нові правові принципи, перебуває на стадії формування. Започаткування місцевого самоврядування як особливої форми публічної влади спонукало до створення в системі управління на місцевому рівні нових суб'єктів управління за використанням і охороною земель комунальної власності – органів місцевого самоврядування. До першочергових проблем участі цих органів в земельних відносинах відноситься проблема ефективного управління землями комунальної власності, що належать тій чи іншій територіальній громаді.

У літературі управління за використанням і охороною земель комунальної власності розглядається як самостійна, цілеспрямована, функціональна діяльність органів місцевого самоврядування в галузі раціонального та ефективного використання землі як основного матеріального ресурсу територіальної громади [3, с. 138].

Відповідно до ст. ст. 5, 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» [4] сільські, селищні, міські ради є органами місцевого самоврядування, що представляють відповідні територіальні громади та здійснюють від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України та законами України.

Конституція України прямо не визначає повноважень сільських, селищних, міських рад щодо регулювання земельних відносин. Так, ст. 143

▪ Організаційно-правове забезпечення управління землями в межах населених пунктів / М. В. Шульга, І. В. Ігнатенко // Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». – 2016. – № 2(14) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles/2016/n2/16smvmnp.pdf>.

лише декларує те, що територіальні громади села, селища, міст безпосередньо або через утворені ними органи місцевого самоврядування вирішують інші питання місцевого значення, віднесені законом до їх компетенції.

До основних законодавчих актів, які визначають роль сільських, селищних, міських рад в регулюванні земельних відносин, належать насамперед Земельний кодекс України та Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні».

Згідно зі ст. 26 п. 34 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до виключної компетенції сільських, селищних, міських рад належить вирішення відповідно до закону питань регулювання земельних відносин. Стаття 33 цього Закону більш детально визначає повноваження виконавчих органів сільських, селищних, міських рад як власні, так і делеговані їм органами виконавчої влади. Серед цих повноважень закон розрізняє підготовку і внесення на розгляд ради пропозицій щодо: вилучення (викупу), а також надання під забудову та для інших потреб земель, що перебувають у власності територіальних громад; встановлення ставки земельного податку; здійснення контролю за дотриманням земельного законодавства, використанням і охороною земель. Окрім того закон виокремлює реєстрацію права користування землею і договорів на оренду землі.

Уточнення положень п. 34 ст. 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» здійснене у ст. 12 Земельного кодексу України [5]. В ній, зокрема, визначено повноваження сільських, селищних, міських рад у галузі земельних відносин, а саме: а) розпорядження землями територіальних громад; б) передача земельних ділянок комунальної власності у власність громадян та юридичних осіб відповідно до цього Кодексу; в) надання земельних ділянок у користування із земель

▪ Організаційно-правове забезпечення управління землями в межах населених пунктів / М. В. Шульга, І. В. Ігнатенко // Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». – 2016. – № 2(14) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles/2016/n2/16smvmnp.pdf>.

комунальної власності; г) вилучення земельних ділянок із земель комунальної власності; г) викуп земельних ділянок для суспільних потреб відповідних територіальних громад сіл, селищ, міст; д) організація землеустрою; е) координація діяльності місцевих органів земельних ресурсів; є) здійснення контролю за використанням та охороною земель комунальної власності, додержанням земельного та екологічного законодавства; ж) підготовка висновків щодо вилучення (викупу) та надання земельних ділянок; з) встановлення та зміна меж районів у містах з районним поділом; и) інформування населення щодо вилучення (викупу), надання земельних ділянок; і) внесення пропозицій до районної ради щодо встановлення і зміни меж сіл, селищ, міст; й) вирішення земельних спорів; к) вирішення інших питань у галузі земельних відносин відповідно до закону. Розвиток і більш детальне закріплення названі повноваження знаходять в інших нормах Земельного кодексу України та окремих законах України.

Конституційний Суд України з цього приводу зазначає, що повноваження визначені у пунктах «а», «б», «в», «г» даної статті охоплюються зазначеним у ст. 143 Конституції України поняттям «інші питання місцевого значення», а тому при їх здійсненні сільські, селищні, міські ради виступають як суб'єкти владних повноважень, які реалізують розпорядчі та інші функції [6].

Системний аналіз положень Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» свідчить, що органи місцевого самоврядування при вирішенні питань місцевого значення, віднесених Конституцією України та законами України до їхньої компетенції, є суб'єктами владних повноважень, які виконують владні управлінські функції, зокрема нормотворчу, координаційну, дозвільну, реєстраційну, розпорядчу. Як

▪ Організаційно-правове забезпечення управління землями в межах населених пунктів / М. В. Шульга, І. В. Ігнатенко // Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». – 2016. – № 2(14) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles/2016/n2/16smvmnp.pdf>.

суб'єкти владних повноважень органи місцевого самоврядування вирішують в межах закону питання в галузі земельних відносин.

Слід підкреслити, що повноваження, які належать представницьким органам необхідно відрізнити від повноважень виконавчих органів місцевого самоврядування у зазначеній сфері. Значною частиною повноважень у сфері земельних відносин законодавець все ж таки наділяє саме представницькі органи. Реалізуються такі повноваження виключно на пленарних засіданнях відповідно сільської, селищної чи міської ради шляхом прийняття рішень.

У рамках даної статті, враховуючи складність і обсяг змісту управління у сфері використання та охорони земель, буде доцільним акцентувати увагу на повноваженнях органів місцевого самоврядування щодо здійснення землеустрою.

Як відомо, розроблення того чи іншого виду документації із землеустрою, будучи одним із заходів землеустрою, має на меті забезпечення раціонального використання та охорони земель, створення сприятливого екологічного середовища та поліпшення природних ландшафтів. Тож наявність чітко визначених критеріїв (вимог) до розроблення певного виду документації із землеустрою виступає запорукою здійснення землеустрою на місцевому рівні.

Складність і недосконалість чинного законодавства в частині землеустрою Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру пояснює в одному зі своїх роз'яснень тим, що у різних законах, які регулюють земельні відносини, одна і та ж документація із землеустрою має різну назву та містить різні підходи до її погодження та затвердження. Отже землевпорядники, не маючи законодавчо визначених орієнтирів і правил, змушені працювати, здебільшого керуючись традиціями, що склалися в тому чи іншому регіоні. Так, наприклад, органи

▪ Організаційно-правове забезпечення управління землями в межах населених пунктів / М. В. Шульга, І. В. Ігнатенко // Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». – 2016. – № 2(14) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles/2016/n2/16smvmnp.pdf>.

місцевого самоврядування, виходячи виключно з місцевих традицій, вимагали або не вимагали надання дозволу на розробку землевпорядної документації, затверджували або не затверджували розроблену документацію, а якщо затверджували, то робили це або до, або після прийняття рішення про надання земельної ділянки у власність чи в користування [7].

Із прийняттям Верховною Радою України Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо визначення складу, змісту та порядку погодження документації із землеустрою» від 02.06.2015 р. № 497-VIII відбулися суттєві зміни в зазначеній сфері. Цей законодавчий акт уніфікував види документації із землеустрою та визначив їх склад і зміст. Крім того, названий Закон усунув розбіжності в назвах документації та визначив виключний перелік суб'єктів, що здійснюють погодження та затвердження конкретних видів документації із землеустрою.

Відповідних змін зазнали також ст. 30 та 31 Закону України «Про землеустрій» [8]. Відтепер передбачається, що погодження та затвердження документації із землеустрою проводиться в порядку, встановленому ЗК України, цим Законом. Жодним іншим законодавчим актом окремий порядок погодження та затвердження документації із землеустрою не встановлюється.

Передбачається, що зміни до документації із землеустрою вносяться особою, яка відповідно до вимог цього Закону може бути її розробником, за рішенням органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування або власників землі та землекористувачів, у тому числі орендарів, які затвердили проекти землеустрою (ст. 31 Закону України «Про землеустрій»).

▪ Організаційно-правове забезпечення управління землями в межах населених пунктів / М. В. Шульга, І. В. Ігнатенко // Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». – 2016. – № 2(14) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles/2016/n2/16smvmnp.pdf>.

Погодження та затвердження змін до документації із землеустрою здійснюються в порядку, передбаченому для погодження та затвердження документації із землеустрою.

Відповідно до статті 12 ЗК України до повноважень сільських, селищних, міських рад у галузі земельних відносин на території сіл, селищ, міст належить організація землеустрою. Як зазначається в літературі, дане положення має декларативний характер і не підкріплюється конкретними приписами ні ЗК України, ні спеціального Закону України «Про землеустрій». Зі змісту норм чинного законодавства випливає, що в сфері організації землеустрою сільські, селищні, міські ради можуть бути замовниками проведення землевпорядних робіт (ст. 26 Закону України «Про землеустрій»), затверджувати відповідні замовлені ними проекти (ст. 182 ЗК України) тощо [9].

До відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать делеговані повноваження щодо організації і здійснення землеустрою, погодження проектів землеустрою (відповідно до статті 33 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»).

Відповідно до статті 21 Закону України «Про землеустрій» організацію і планування землеустрою на загальнодержавному і місцевому рівнях здійснюють Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України, органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування відповідно до повноважень, встановлених Конституцією України, Земельним кодексом України, цим Законом та іншими законами України.

Названий закон до повноважень сільських, селищних, міських рад у сфері землеустрою на території сіл, селищ, міст відносить: а) організацію і здійснення землеустрою; б) здійснення контролю за впровадженням заходів, передбачених документацією із землеустрою; в) координацію здійснення землеустрою та контролю за використанням і охороною земель

▪ Організаційно-правове забезпечення управління землями в межах населених пунктів / М. В. Шульга, І. В. Ігнатенко // Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». – 2016. – № 2(14) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles/2016/n2/16smvmnp.pdf>.

комунальної власності; г) інформування населення про заходи, передбачені землеустроєм; г) вирішення інших питань у сфері землеустрою відповідно до закону.

Однією із підстав здійснення землеустрою закон вважає наявність відповідних рішень органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування щодо проведення робіт із землеустрою (ст. 22). Рішення Верховної Ради Автономної Республіки Крим, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, органів виконавчої влади або органів місцевого самоврядування про надання дозволу на розробку документації із землеустрою приймається виключно у строки та лише у випадках, передбачених цим Законом та Земельним кодексом України. Зазначене рішення надається безоплатно та має необмежений строк дії.

Замовниками документації із землеустрою згідно із законом можуть бути органи державної влади, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, органи місцевого самоврядування, землевласники і землекористувачі. Погодження і затвердження документації із землеустрою проводиться в порядку, встановленому Земельним кодексом України, Законом України «Про землеустрій». Зміни до цієї документації вносяться особою, яка відповідно до вимог Закону України «Про землеустрій» може бути розробником документації із землеустрою за рішенням органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування або власників землі та землекористувачів, у тому числі орендарів, які затвердили проекти землеустрою.

Розглянемо порядок погодження та затвердження певної документації із землеустрою залежно від її виду.

1. Схеми землеустрою і техніко-економічні обґрунтування використання та охорони земель села, селища, міста розробляються та затверджуються за рішенням відповідної сільської, селищної, міської ради.

▪ Організаційно-правове забезпечення управління землями в межах населених пунктів / М. В. Шульга, І. В. Ігнатенко // Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». – 2016. – № 2(14) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles/2016/n2/16smvmnp.pdf>.

2. Проекти землеустрою щодо встановлення (зміни) меж сіл, селищ, міст розробляються за рішенням відповідної сільської, селищної, міської ради та підлягають погодженню з сільськими, селищними, міськими, районними радами, районними державними адміністраціями, за рахунок території яких планується здійснити розширення їх меж. У разі розширення меж населеного пункту за рахунок території, яка не входить до складу відповідного району, або якщо районна рада не утворена, проект погоджується з Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласною державною адміністрацією.

Рішення Верховної Ради України, Верховної Ради Автономної Республіки Крим, органу місцевого самоврядування про встановлення (зміну) меж адміністративно-територіальної одиниці одночасно є рішенням про затвердження проектів землеустрою щодо встановлення (зміни) її меж.

3. Проекти землеустрою щодо приватизації земель державних і комунальних сільськогосподарських підприємств, установ та організацій розробляються на підставі рішення органу виконавчої влади або органу місцевого самоврядування відповідно до їх повноважень за клопотанням працівників цих підприємств, установ та організацій і затверджуються відповідними сільськими, селищними, міськими радами.

4. Проекти землеустрою щодо організації території земельних часток (паїв) розробляються на підставі рішення відповідної сільської, селищної, міської ради чи районної державної адміністрації про виділення земельних ділянок у натурі (на місцевості) власникам земельних часток (паїв).

Підставою для розроблення таких проектів є рішення відповідної сільської, селищної, міської ради чи районної державної адміністрації. Погодження цих проектів здійснюється відповідною сільською, селищною, міською радою (у разі розташування земельних ділянок у межах

▪ Організаційно-правове забезпечення управління землями в межах населених пунктів / М. В. Шульга, І. В. Ігнатенко // Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». – 2016. – № 2(14) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles/2016/n2/16smvmnp.pdf>.

населеного пункту) чи районною державною адміністрацією, а в разі, якщо районна державна адміністрація не утворена – Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласною державною адміністрацією (у разі розташування земельних ділянок за межами населених пунктів).

5. Проекти землеустрою щодо відведення земельних ділянок погоджуються та затверджуються в порядку, встановленому Земельним кодексом України (ст. 186¹, 122 ЗК України).

6. Проекти землеустрою щодо впорядкування території для містобудівних потреб розробляються на підставі рішення відповідної сільської, селищної, міської ради або районної державної адміністрації. Їх погодження здійснюється у порядку, встановленому ст. 186¹ ЗК України. Вони затверджуються у разі, якщо проект передбачає впорядкування для містобудівних потреб території, розташованої в межах населених пунктів, – відповідними сільськими, селищними, міськими радами;

7. Проекти землеустрою щодо впорядкування території населених пунктів, які розробляються на підставі рішення відповідної сільської, селищної, міської ради, погоджуються в порядку, встановленому ст. 186¹ ЗК України, та затверджуються відповідними сільськими, селищними, міськими радами.

8. Робочі проекти землеустрою розробляються на підставі рішення Верховної Ради Автономної Республіки Крим, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, відповідного органу виконавчої влади або органу місцевого самоврядування.

Робочі проекти землеустрою, що передбачають заходи з будівництва об'єктів та споруд, погоджуються також структурним підрозділом відповідної районної, Київської чи Севастопольської міської державної адміністрації у сфері містобудування та архітектури, а якщо місто не входить до території певного району – виконавчим органом відповідної

▪ Організаційно-правове забезпечення управління землями в межах населених пунктів / М. В. Шульга, І. В. Ігнатенко // Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». – 2016. – № 2(14) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles/2016/n2/16smvmnp.pdf>.

міської ради у сфері містобудування та архітектури, а в разі якщо такий орган не утворений – органом виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань містобудування та архітектури чи структурним підрозділом відповідної обласної державної адміністрації з питань містобудування та архітектури. Затверджуються замовниками таких проектів.

9. Технічна документація із землеустрою щодо поділу та об'єднання земельних ділянок погоджується у разі, якщо поділ, об'єднання земельних ділянок здійснюється її користувачем – власником земельних ділянок, а щодо земельних ділянок державної або комунальної власності – органом виконавчої влади, Верховною Радою Автономної Республіки Крим, Радою міністрів Автономної Республіки Крим, органом місцевого самоврядування, уповноваженими розпоряджатися земельними ділянками відповідно до повноважень, визначених ст. 122 ЗК України.

10. Технічна документація із землеустрою щодо встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в натурі (на місцевості) погодженню не підлягає. Вона затверджується у разі якщо земельна ділянка перебуває у державній або комунальній власності – Верховною Радою Автономної Республіки Крим, Радою міністрів Автономної Республіки Крим, органами виконавчої влади або органами місцевого самоврядування відповідно до повноважень, визначених ст. 122 ЗК України.

Отже, передбачається, що кожен орган виконавчої влади, орган місцевого самоврядування, Верховна Рада Автономної Республіки Крим, Рада міністрів Автономної Республіки Крим або інший суб'єкт розглядає та погоджує документацію із землеустрою самостійно та незалежно від погодження документації із землеустрою іншими органами.

Вивчення практики функціонування місцевого самоврядування свідчить, що питання, які не віднесені до виключної компетенції пленарних засідань міської, сільської, селищної ради, можуть розглядатися

▪ Організаційно-правове забезпечення управління землями в межах населених пунктів / М. В. Шульга, І. В. Ігнатенко // Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». – 2016. – № 2(14) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles/2016/n2/16smvmnp.pdf>.

на засіданнях виконавчого комітету ради. Такий висновок зумовлений необхідністю задоволення публічних земельних інтересів, забезпечення організації раціонального використання і охорони земель та ін.

Міські, сільські, селищні ради та їх виконавчі комітети будучи представницькими органами, наділені владними повноваженнями в сфері земельних відносин. Грунтуючись на тому, що, наприклад, з одного боку – виконавчо-розпорядчі органи влади, а з іншого – органи управління міським господарством, видається можливим обсяг їх компетенції з управління землями певним чином розширити. Йдеться про делегування їм деяких повноважень міськими, сільськими, селищними радами. Зокрема, щодо: 1) організації і здійсненні землеустрою, погодження проектів землеустрою; 2) здійснення контролю за впровадженням заходів, передбачених документацією із землеустрою. Здійснення вказаних заходів виконавчими комітетами місцевих рад дасть можливість забезпечувати своєчасне та більш оперативне вирішення зазначених питань у сфері земельних відносин.

Список використаних джерел

1. Каракаш І.І. Правові засади управління природноресурсовою власністю в умовах економічної реформи // Актуальні проблеми держави і права. 2001. Вип. 10. С. 77–82.

2. Дьомін М.М. Актуальні проблеми законодавчого забезпечення містобудування і землекористування в Україні // Містобудування та територіальне планування. 2004. Вип. 17. С. 85–95.

3. Данилко Н.І. Органи місцевого самоврядування як суб'єкти управління та контролю за використанням і охороною земель комунальної власності // Південноукраїнський правничий часопис. 2009. № 4. С. 135-139.

▪ Організаційно-правове забезпечення управління землями в межах населених пунктів / М. В. Шульга, І. В. Ігнатенко // Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». – 2016. – № 2(14) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles/2016/n2/16smvmnp.pdf>.

4. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР // База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр> (дата звернення 17.10.2016)
5. Земельний кодекс України від 25.10.2001 р. № 2768–III // База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2768-14> (дата звернення 17.10.2016)
6. Рішення Конституційного Суду України 1 квітня 2010 р. № 10-рп/2010 URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v010p710-10> (дата звернення 17.10.2016).
7. Роз'яснення Держгеокадастру щодо закону про уніфікацію землевпорядної документації URL: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=248222786&cat_id=248817973 (дата звернення 17.10.2016).
8. Про землеустрій : Закон від 22.05.2003 р. № 858-IV // База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/858-15> (дата звернення 17.10.2016)
9. Мірошниченко, А. М., Марусенко Р. І. Науково-практичний коментар до Земельного кодексу України. К.: Алерта; Центр учбової літератури, 2011. – 520 с.

Шульга М. В., Ігнатенко І. В.

Організаційно-правове забезпечення управління землями у межах населених пунктів

У рамках статті, враховуючи складність і обсяг змісту управління у сфері використання та охорони земель, акцентована увага на повноваженнях органів місцевого самоврядування щодо здійснення землеустрою. Відмежовані повноваження, що належать представницьким

▪ Організаційно-правове забезпечення управління землями в межах населених пунктів / М. В. Шульга, І. В. Ігнатенко // Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». – 2016. – № 2(14) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles/2016/n2/16smvmnp.pdf>.

органам та відповідно виконавчим органам місцевого самоврядування. Вивчення практики функціонування місцевого самоврядування свідчить, що питання, які не віднесені до виключної компетенції пленарних засідань міської, сільської, селищної ради, можуть розглядатися на засіданнях виконавчого комітету ради. Міські, сільські, селищні ради та їх виконавчі комітети будучи представницькими органами, наділені владними повноваженнями в сфері земельних відносин. Ґрунтуючись на тому, що, наприклад, з одного боку – виконавчо-розпорядчі органи влади, а з іншого – органи управління міським господарством, видається можливим обсяг їх компетенції з управління землями певним чином розширити. Йдеться про делегування їм деяких повноважень міськими, сільськими, селищними радами. Зокрема, щодо: 1) організації і здійсненні землеустрою, погодження проектів землеустрою; 2) здійснення контролю за впровадженням заходів, передбачених документацією із землеустрою. Здійснення вказаних заходів виконавчими комітетами місцевих рад дасть можливість забезпечувати своєчасне та більш оперативне вирішення зазначених питань у сфері земельних відносин.

Ключові слова: землеустрій, документації із землеустрою, землі у межах населених пунктів, управління землями, охорона земель, земельні відносини, органи місцевого самоврядування, комунальна власність, представницькі органи, виконавчі комітети.

Шульга М. В., Ігнатенко І. В.

Организационно-правовое обеспечение управления землями в пределах населенных пунктов

В рамках статті, учитьова сложность и объем содержания управления в сфере использования и охраны земель, акцентировано внимание на полномочиях органов местного самоуправления по осуществлению

-
- Організаційно-правове забезпечення управління землями в межах населених пунктів / М. В. Шульга, І. В. Ігнатенко // Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». – 2016. – № 2(14) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles/2016/n2/16smvmnp.pdf>.

землеустройства. Разграничены полномочия представительных органов и соответственно исполнительных органов местного самоуправления. Изучение практики функционирования местного самоуправления свидетельствует, что вопросы, не отнесенные к исключительной компетенции пленарных заседаний городского, сельского, поселкового совета, могут рассматриваться на заседаниях исполнительного комитета совета. Городские, сельские, поселковые советы и их исполнительные комитеты будучи представительными органами, наделенные властными полномочиями в сфере земельных отношений. Основываясь на том, что, например, с одной стороны - исполнительно-распорядительные органы власти, а с другой - органы управления городским хозяйством, представляется возможным объем их компетенции по управлению землями определенным образом расширить. Речь идет о делегировании им некоторых полномочий городскими, сельскими, поселковыми советами. В частности, относительно: 1) организации и осуществлении землеустройства, согласования проектов землеустройства; 2) осуществление контроля за внедрением мероприятий, предусмотренных документацией по землеустройству. Осуществление указанных мероприятий исполнительными комитетами местных советов даст возможность обеспечивать своевременное и более оперативное решение указанных вопросов в сфере земельных отношений.

Ключевые слова: землеустройство, документации по землеустройству, земли в пределах населенных пунктов, управления землями, охрана земель, земельные отношения, органы местного самоуправления, коммунальная собственность, представительные органы, исполнительные комитеты.

▪ Організаційно-правове забезпечення управління землями в межах населених пунктів / М. В. Шульга, І. В. Ігнатенко // Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». – 2016. – № 2(14) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles/2016/n2/16smvmnp.pdf>.

Shulga M. V., Ihnatenko I. V.

Organizational and legal maintenance of land management within settlements.

Within the article, given the complexity and amount of content management in the field of land use and protection, focusing on the powers of local authorities to implement land management. Responsibilities of the representative bodies of the executive and therefore local governments. The study of the practice of functioning of local government suggests that the issues are not referred to the exclusive competence of the plenary meetings of urban, rural, village council may be considered at the meetings of the executive committee of the board. Urban, rural, village councils and their executive committees as representative bodies vested with governmental authority in the sphere of land relations. Based on the fact that, for example, on the one hand - the executive and administrative authorities, and on the other - urban management bodies, it is possible the scope of competence of Land Management to expand in a certain way. It is about delegating some powers they urban, rural, town councils. In particular, with respect to: 1) the organization and implementation of land management, coordination of land management projects; 2) monitoring the implementation of activities under the documentation of Land Management. The implementation of these measures by the executive committees of local councils will make it possible to ensure timely and more prompt solution of these issues in the sphere of land relations.

Key words: land management, documentation for land management, land within settlements, administration of land, land protection, land relations, local governments, communal property, representative bodies, executive committees.

-
- Організаційно-правове забезпечення управління землями в межах населених пунктів / М. В. Шульга, І. В. Ігнатенко // Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». – 2016. – № 2(14) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles/2016/n2/16smvmnp.pdf>.